מאורות אל העבר

ה ניסן תשנז | 12/04/1997

נחמה

מאת מקור, שימוש הוגן, ויקפדיה

"מה היה קשה לרש"י?" הייתה השאלה שאיתה התמודדו אלפי לומדים ברחבי העולם. ביניהם היו אלפי מורים ופרחי הוראה שלמדו ממנה תורה וחינוך בשיעוריה בסמינרים ובאוניברסיטאות, מאזיני קול ישראל (שם שידרה שיעורים בתנ"ך), ורבבות הקוראים של "גיליונות לעיון בפרשת השבוע". כולם עמלו מדי שבת על עיון מדוקדק בדברי הראשונים והאחרונים על התורה. ועל כל המפעל הזה ניצחה נחמה ליבוביץ'. נחמה, ילידת ריגה (1905), גדלה בברלין על ברכי תפיסת "תורה עם דרך ארץ". היא למדה את יסודות החינוך והעיון התורני, הלשוני וההיסטורי, מחכמי האורתודוקסיה היהודית בגרמניה וממיטב המרצים באוניברסיטאות המדינה, שהיו מהמובילות בעולם. שם גם סיימה כתיבת דוקטורט בתנ"ך. לאחר עלייתה לארץ, עסקה בהוראה, והתמידה במלאכה זו כל ימיה. כלת פרס ישראל לחינוך, ומי שהקפידה – עוד בימים שבהם הדבר לא היה אופנתי – להדגיש את מושג "התלמיד במרכז" ואת חובת "העמל בלמידה". פירושיה לתורה ומאמריה המקיפים בעיון בהלכה ובאגדה, בפשט ובדרש, קובצו לימים בספרים רבים המעטרים את שולחנם של לומדים בכל העולם. נחמה ליבוביץ' נפטרה בירושלים בה' בניסן תשנ"ז (12.4.1997). על מצבתה נכתבה, לבקשתה, מילה אחת: מורה.